

Инвестиционо-развојна банка
Републике Српске

На основу члана 8. и члана 12. став 1. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 56/06), члана 8. Закона о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 56/06), члана 14. Статута Инвестиционо-развојне банке Републике Српске (број 04/1-012-2285/06, од 26. октобра 2006. године и број: 04/1-012-2694/08, од 13. новембра 2008. године), Уговора о финансирању - кредит ИРБ РС за мала и средња предузећа закљученог између Босне и Херцеговине и Европске инвестиционе банке од 26.11.2009. године, Допунског уговора од 16.11.2010. године, Супсидијарног уговора закљученог између Босне и Херцеговине и Републике Српске од 02.09.2010. године, Одлуке Народне скупштине Републике Српске о прихватању задужења од 15.12.2009. године („Службени гласник Републике Српске“ број: 116/09), Одлуке Владе Републике Српске о прихватању кредитних средстава која се преносе Одлуком Народне скупштине Републике Српске, број: 04/1-012-2-1537/10 од 22.07.2010. године и Уговора о преносу финансијских средстава ЕИВ-а по Пројекту закљученом између Министарства финансија Републике Српске и Инвестиционо-развојне банке Републике Српске број: 02-141-2/11 од 08.03.2011. године, Управа Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука, на 191.сједници од 07.06.2011. године, д о н и ј е л а ј е

У П У Т С Т В О

**о пласману средстава путем комерцијалних банака
по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа
из средстава зајма Европске инвестиционе банке - пречишћени текст**

Члан 1.

(1) Упутством о пласману средстава путем комерцијалних банака по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: „Упутство“) утврђују се: циљ пројекта, корисници, начин пласмана, намјена и сврха, износи, валуте, ограничења, контрола те остала питања од значаја за пласман средстава по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: „Пројекат ЕИВ“).

(2) Овим Упутством одређују се критеријуми прихватљивости инвестиција и расхода („пројекти“), финансираних из средстава зајма Европске инвестиционе банке („ЕИВ“) за мала и средња предузећа („МСП“) као и других прихватљивих правних лица и предузетника („крајњих корисника“) која реализују те пројекте, за добијање сагласности ЕИВ да пројекат испуњава услове („процедура расподеле“).

(3) Средства Пројекта ЕИВ пласира Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бањалука („Фонд“), којим управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске а.д. Бањалука („ИРБ РС“).

Члан 2.

Циљ Пројекта ЕИВ је побољшање приступа финансијама за МСП, предузетнике и органе јавног сектора у области инфраструктуре и крајњим корисницима било које величине или власништва у области економије знања, енергије, животне средине, индустрије, здравља, образовања, услуга и туризма.

Члан 3.

(1) Финансијски посредници за пласман средстава по Пројекту ЕИВ могу бити комерцијалне банке:

- 1) које имају важећу дозволу за рад Агенције за банкарство Републике Српске,
- 2) које испуњавају критеријуме прописане од стране ИРБ РС за пласман средстава по Правилима пласмана средстава по кредитним линијама и зајмовима („Службени гласник РС“ број 41/10).

(2) ИРБ РС, у име и за рачун Фонда, закључује са комерцијалним банкама Уговор о посредовању за пласман средстава по Пројекту ЕИВ.

(3) ИРБ РС по сваком одобреном кредитном захтјеву закључује са комерцијалном банком Уговор о зајму.

(4) За одобрене кредитне захтјеве по Пројекту ЕИВ, комерцијалне банке закључују уговор о просљеђивању са крајњим корисником за сваки одобрени кредит.

Члан 4.

(1) Крајњи корисници средстава Пројекта ЕИВ су:

- самостална МСП, која прије инвестирања имају мање од 250 запослених са еквивалентом пуног радног времена („Пројекти МСП“);
- органи јавног сектора из РС у области инфраструктуре и крајњи корисници било које величине или власничке структуре у области економије знања, енергије, животне средине, индустрије, здравља, образовања, услуга и туризма („Пројекти инфраструктуре“).

(2) Крајњи корисници су правна лица са сједиштем у Републици Српској, те предузетници са пребивалиштем у Републици Српској.

(3) У цјелини, МСП се сматрају самосталним ако је:

- (i) мање од 25% њиховог капитала власништво другог предузећа;
- (ii) 25% или више власништва у власништву другог предузећа, али група запошљава мање од 250 особа на консолидованој основи. За израчунавање броја запослених у случају предузећа која нису аутономна, број запослених вертикално интегрисаних предузећа се додаје. У случају партнерских предузећа (предузеће је у власништву између 25% и 50% капитала другог предузећа): број запослених код потенцијалног крајњег корисника се сабира са бројем запослених предузећа партнера, примјеном процента учешћа у другом. У случају повезаних предузећа (када предузеће има више од 50% учешћа у капиталу другог предузећа): број запослених код потенцијалног крајњег корисника се сабира са бројем запослених из повезаног предузећа, додавањем укупног броја запослених у другом. Кумулирање мора да обухвата сва партнерска предузећа непосредно вертикално

интегрисана (више и ниже) са потенцијалним крајњим корисником и сва повезана предузећа;

- (iii) 25% или више капитала у власништву органа јавног сектора; орган јавног сектора је локална власт са годишњим буџетом мањим од 10.000.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ) и која има мање од 5.000 становника;
- (iv) 25% или више власништва у власништву предузећа или институција у складу са изузетима, опширније у Препоруци комисије 2003/361/ЕС од 06. маја 2003. године, члан 3, други параграф (то су фондови ризичног капитала или „пословни анђели“, под условом да улажу мање од 1.250.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ) у исто предузеће, затим универзитети или непрофитабилни истраживачки центри, институционални инвеститори укључујући регионалне развојне фондове).

(4) Најмање 70% средстава Пројекта ЕИВ мора бити искориштено за финансирање Пројекта МСП, узимајући у обзир и средства пласирана у складу са Упутством о директном пласману средстава по Пројекту кредитирања малих и средњих предузећа из средстава зајма Европске инвестиционе банке.

(5) Финансијске холдинг компаније индустријских група и лизинг компаније повезане са специфичним произвођачем, немају право на финансирање из средстава Пројекта ЕИВ.

(6) Пројекти морају бити лоцирани у Републици Српској.

Члан 5.

(1) Кредит по Пројекту ЕИВ је доступан за финансирање свих трошкова, који су настали у контексту развоја крајњих корисника, осим за чисте финансијске трансакције.

(2) Појединачни пројекат је збир трошкова, који се морају идентификовати у смислу локације, дизајна и користи, а који се предузимају у времену до три године око потписивања уговора о просљеђивању са крајњим корисником.

(3) Прихватљиви трошкови пројекта укључују:

- набавку материјалних средстава, изузев земљишта. Финансирање куповине земљишта је искључено, изузев ако је то технички апсолутно неопходно за инвестиције. У таквим случајевима, инвестициони трошак умањен за куповину земљишта и друге неподобне трошкове, требао би увијек прекорачити финансирање из средстава Пројекта ЕИВ. Финансирање куповине пољопривредног земљишта је у потпуности искључено;
- улагање у нематеријална средства, то јесте:
  - развој, планирање и финансирање трошкова током фазе изградње;
  - трошкови истраживања и развоја (накнаде, развојни трошкови, бруто плате директно повезане са истраживањем, развој и иновационе компоненте дјелатности).

(4) Поред тога, само за Пројекте МСП, прихватљиви трошкови пројекта укључују:

- Улагање у нематеријална средства, то јесте:
  - Изградња дистрибутивних мрежа на домаћим тржиштима или другим тржиштима унутар ЕУ (стицање средства и/или заштитног знака, оперативни трошкови и трошкови радне снаге);
  - Промјена генерација или трансмисије предузећа везане за питања особља,

омогућавајући наставак економске активности дотичног предузећа. Обим финансирања је ипак ограничен на оне случајеве гдје су и купац и субјекат који се продаје - МСП, и да износ не прелази 1.000.000 EUR (у противвриједности израженој у КМ). Аквизиција предузећа, као таквог, не испуњава услове за финансирање из средстава Пројекта ЕИВ.

- Стални раст обртног капитала потребног за ширење пословне активности.

(5) Реализација релевантног пројекта не би требало да буде завршена више од 6 мјесеци прије достављања Захтјева за расподјелу.

Члан 6.

(1) Сви сектори осим следећих су прихватљиви за финансирање из средстава Пројекта ЕИВ:

- а) производња оружја и муниције, наоружања, војне или полицијске опреме или инфраструктуре, или опреме и инфраструктуре која ограничава индивидуална права и слободу људи (то јесте затворима, центрима за притвор у било којој форми);
- б) коцкање и улагање у опрему која се односи на коцкање;
- в) производња дувана, прерада или дистрибуција;
- г) активности које укључују живе животиње за експерименталне и научне сврхе и уколико се не може гарантовати поштовање „Конвенције Савјета Европе о заштити животиња кичмењака искориштених за експерименталне и друге научне сврхе“;
- д) активности које изазивају утицаје на животну средину који нису у великој мјери ублажени и/или надокнађени;
- е) сектори који се сматрају етички или морално контроверзним, на примјер, истраживање људског клонирања;
- ж) куповина и градња некретнина у сврху њиховог даљег прометовања или становања.

(2) Из средстава Пројекта ЕИВ неће се финансирати пословне трансакције између подносиоца захтјева за кредит и са њим власнички повезаних лица.

(3) Из средстава Пројекта ЕИВ не могу се плаћати: царине, порези и друге накнаде за радове, услуге и робе финансиране из средстава Пројекта ЕИВ.

Члан 7.

(1) Из средстава Пројекта ЕИВ финансирају се пројекти чија укупна вриједност износи не мање од 40.000 EUR и не више од 25.000.000 EUR (или у некој другој валути).

(2) Износ кредита по Пројекту ЕИВ не може бити већи од 12.500.000 EUR (или у некој другој валути).

(3) Из средстава Пројекта ЕИВ финансира се највише 80% од вриједности Пројекта МСП, односно највише 50% од вриједности Пројекта инфраструктуре.

(4) Корисник кредита лично учешће у вриједности финансираног пројекта обезбјеђује у новцу, стварима и правима.

(5) Период отплате за Пројекте МСП износи до дванаест (12) година, док период отплате за Пројекте инфраструктуре износи до петнаест (15) година.

(6) Максималан грејс период износи двије (2) године.

(7) Период отплате кредита треба бити усклађен са економским и техничким вијеком финансираних пројеката и износи минимално двије године.

Период отплате састоји се од грејс периода и периода отплате главнице и камате. Период отплате почиње тећи од првог дана наредног мјесеца од дана повлачења укупног износа средстава од стране крајњег корисника.

(8) Грејс период је период у којем корисник кредита није у обавези отплате главнице кредита, већ само плаћања камате на повучена средства.

(9) Рок коришћења, односно рок за повлачење укупног износа средстава је 6 (шест) мјесеци од дана закључивања Уговора о просљеђивању. Рок коришћења престаје повлачењем укупног износа средстава или истеком 6 (шест) мјесеци.

(10) Обавезе комерцијалних банака по Пројекту ЕИВ доспијевају сваког првог у мјесецу. Комерцијална банка врши пренос средстава Фонду најкасније 2 радна дана од дана доспијећа. ИРБ РС неће обрачунавати затезну камату комерцијалним банкама за кашњење у отплати кредита до 2 радна дана од дана утврђеног отплатним планом.

(11) У случају да су субвенције ЕУ повезане са пројектом, износ уговора о просљеђивању финансираног из средстава Пројекта ЕИВ, увећан за износ потенцијалних ЕУ субвенција не могу нити у једном тренутку бити већи од 100% вриједности релевантног пројекта.

(12) Укупан износ средстава пласираних по кориснику на дан подношења захтјева за кредит по Пројекту ЕИВ не може бити већи од износа прописаног чланом 7. став (2) овог Упутства.

Члан 8.

(1) За кредите по Пројекту ЕИВ, ИРБ РС утврђује излазну каматну стопу ИРБ РС на годишњем нивоу и максимални износ марже комерцијалне банке.

(2) Излазна каматна стопа ИРБ РС је каматна стопа на годишњем нивоу по којој ИРБ РС пласира средства комерцијалним банкама и утврђена је као збир 6-мјесечног EURIBOR-а и фиксног интервала ЕИВ, увећан за маржу у износу од 0,80 процентних поена. За пројекте МСП и пројекте инфраструктуре који се финансирају у неразвијеним и изразито неразвијеним општинама маржа износи 0,30 процентних поена.

(3) Максимални износ каматне марже комерцијалне банке је максимални износ процентних поена за који комерцијалне банке могу увећати своју улазну каматну стопу ради утврђивања каматне стопе за корисника. Максимална износ каматне марже комерцијалне банке износи 2,50 процентних поена.

Збиром улазне каматне стопе комерцијалне банке и максималног износа каматне марже комерцијалне банке утврђена је максимална каматна стопа за крајњег корисника.

(4) Излазна каматна стопа ИРБ РС утврђује се према вриједности 6mEURIBOR на дане 31. март за период април-октобар и 30. септембар за период октобар-април и према вриједности фиксног интервала који утврђује ЕИВ.

ИРБ РС врши прерачун излазних каматних стопа према важећој вриједности EURIBOR, а која је формирана два дана раније (Т-2).

ИРБ РС ће обавјештавати комерцијалне банке о вриједности EURIBOR која ће се примјењивати приликом прерачуна излазних каматних стопа.

(5) Обрачун камате врши се пропорционалном методом.

(6) Кредити по Пројекту ЕИВ се одобравају у конвертибилним маркама, уз валутну клаузулу. Валута обрачуна је EUR по средњем курсу Централне банке Босне и Херцеговине.

Члан 9.

(1) Комерцијална банка сноси ризик поврата за укупан износ кредита пласираног крајњем кориснику са припадајућом каматом.

(2) Комерцијална банка, у зависности од своје пословне политике, утврђује инструменте обезбјеђења уредне отплате кредита са припадајућом каматом од стране крајњег корисника.

(3) Комерцијална банка као средство обезбјеђења враћања зајма издаје бланко мјеницу/е, по сваком уговору о просљеђивању, индосирану на Фонд и то:

- једну мјеницу на сваки зајам у износу до 500.000 КМ,
- двије мјенице на сваки зајам у износу до 3.000.000 КМ,
- три мјенице на сваки зајам у износу преко 3.000.000 КМ.

Члан 10.

(1) Лица заинтересована за коришћење кредитних средстава Пројекта ЕИВ достављају комерцијалној банци Захтјев за кредит и потребну документацију коју је прописала ИРБ РС.

(2) За одобравање кредита крајњем кориснику неопходно је доношење сљедећих одлука у складу са висином кредитног износа и то:

1. за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит до 500.000 КМ, одлука о одобравању кредита комерцијалне банке и одлука кредитног одбора ИРБ РС;
2. за износе кредитног задужења подносиоца захтјева за кредит преко 500.001 КМ, одлука о одобравању кредита комерцијалне банке, одлука кредитног одбора ИРБ РС и одлука кредитног одбора којег именује Скупштина акционара ИРБ РС.

(3) Комерцијална банка је обавезна да осигура да крајњи корисник:

- (а) користи кредит искључиво за спровођење одобреног пројекта, у складу са Допунским уговором потписаним између ИРБ РС и ЕИВ те оконча пројекат како је предвиђено;
- (б) заврши пројекат у оквиру периода до три (3) године од потписивања Уговора о просљеђивању;
- (в) спроводи или обавља активности везане за пројекат у складу са важећим законима за заштиту животне средине и након захтјева ИРБ РС достави доказ о испуњавању ове обавезе.

“Животна средина” означава сљедеће, у мјери у којој утиче на добробит људи: (а) фауна и флора; (б) земља, вода, ваздух, клима и пејзажи; и (в) изграђена средина и културно наслеђе и укључује сигурност и заштиту здравља на раду и друштвене посљедице Пројекта.

„Закон о заштити животне средине” означава закон ЕУ и државне законе и

прописе Босне и Херцеговине, као и важеће међународне уговоре, чији је главни циљ очување, заштита и унапређење животне средине;

- (г) одржава, поправља, прегледа и обнавља сву имовину пројекта, с циљем да се имовина одржава у добром радном стању;
- (д) дозволи или дозвољава особама које је ЕИВ одредила, које могу пратити представници Европског ревизорског суда (у даљем тексту Ревизорски суд), да посјете мјеста, инсталације и радове који чине дијелове пројекта и да изврше провјере какве желе и обезбиједити тим представницима информације и помоћ које они могу захтијевати у разумној мјери;
- (е) осигура адекватне услове како би се омогућило да Европска комисија, њени овлашћени представници, Ревизорски суд и било која друга институција ЕУ и организација која има право према примјенљивим законима Европске комисије да провјери коришћење ресурса обезбјеђених од стране Европске комисије у складу са Пројектом ЕИВ: (1) да има приступ информацијама које посједује крајњи корисник; (2) да обављају своје дужности према наведеним законима и (3) да дају сагласност за обављање било које ревизије у складу са примјењивим законским прописима ЕУ;
- (ж) задржи сву релевантну документацију везану за реализацију одобреног пројекта у сврху инспекције у периоду од пет година након датума задње отплате кредита по Пројекту ЕИВ;
- (з) реализује пројекат у складу са позитивним законским прописима;
- (и) обезбјеђује такве информације, након одређеног захтјева од стране ЕИВ, које ће омогућити провјеру поштивања горе наведених обавеза.

(4) У случају непоштовања ових обавеза, ИРБ РС има право да захтијева ранију отплату зајма, уз обрачун и наплату накнаде из члана 11. став (3) овог упутства.

Члан 11.

- (1) Комерцијална банка врши контролу намјенске употребе и намјенског кориштења пласираних средстава по Пројекту ЕИВ.
- (2) Комерцијална банка ставља на располагање ИРБ РС сву документацију која се односи пројекат који се финансира из кредитних средстава по Пројекту ЕИВ.
- (3) У случају утврђене ненамјенске употребе средстава од стране Крајњег корисника, комерцијална банка исплаћује Фонду укупан износ остатка дуга по Уговору о зајму, увећан за накнаду у износу од 5%.
- (4) Уколико је неоправдан износ утрошка кредита мањи од 5% одобреног кредита, Комерцијална банка враћа Фонду неоправдани износ кредита увећан за накнаду у износу од 5% од неоправданог дијела кредита.

Члан 12.

- (1) У циљу транспарентности, информације о поднесеним и одобреним кредитним захтјевима биће јавно објављене на интернет страници ИРБ РС.
- (2) Објављене информације ће обухватати: назив подносиоца захтјева односно крајњег корисника кредита, комерцијалну банку, општину у којој подносилац захтјева односно корисник кредита има сједиште, односно пребивалиште, Фонд из чијих се средстава

финансира пројекат, врста пројекта (пројекат МСП или пројекат инфраструктуре), износ кредита и друге релевантне информације уз договор са комерцијалним банкама.

Члан 13.

Упутство ступа на снагу даном доношења.

Број: 02-315-2/11

Бањалука, 10.06.2011. године

Директор

Миленко Павловић